

HACI NEZİRE SARIKAMIŞ ORTAOKULU

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLER İÇİN OKUL POLİTİKASI

Her insan farklı ve özeldir. Doğuştan gelen ve sonrasında gelişen özellikleriyle eşsizdir. Gelişen dünya ile teknolojiye hızlı değişim bilgi ve kültür paylaşımını arttırmakla birlikte hayatın tüm alanlarında farklı ihtiyaçların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin bu değişim sürecinde var olan ihtiyaçlarına çözüm üretebilecek yeni politikaların hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. (Özel Eğitim İhtiyacı olan bireylerin yasal hakları Kitabı)

Özel eğitim, çoğunluktan farklı ve özel gereksinimle çocuklara sunulan, üstün özellikleri olanları yetenekleri doğrultusunda kapasitelerinin en üst düzeye çıkmasını sağlayan, yetersizliği engelleme dönüştürmeyi önleyen, engelli bireyi kendine yeterli hale getirerek topluma kaynaşmasını ve bağımsız, üretici bireyler olmasını destekleyecek becerilerle donatan eğitimidir.

Türk Milli Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri esas alınarak; Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçları, yeterlilikleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda kapasitelerini en üst düzeyde kullanmaları, üst öğrenime, meslek hayatına ve toplumsal yaşama hazırlanmalarını amaçlamaktayız.

YASAL DAYANAKLAR

- **T.C. Anayasası (18.10.1982 tarihli ve 17863 sayılı)** T.C. Anayasası 10'uncu maddesinde "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürllüleri, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." ve 42'nci maddesinde "Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır." şeklinde düzenlenmiş olup engelli bireylere pozitif ayrımcılık yapılmasının eşitliğe aykırılık oluşturmayacağı Anayasa ile güvence altına alınmıştır.

➤ **573 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (30.5.1997 tarihli ve 573 sayılı)** 573 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 4'üncü maddesinin (d) bendinde "Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitsel performansları dikkate alınarak, amaç, muhteva ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak diğer bireylerle birlikte eğitilmelerine öncelik verilir." hükmü yer almakta olup özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimde fırsat eşitliği üzerinde durulmuştur.

➤ **1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu (24.6.1973 tarihli ve 1739 sayılı)** 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 4'üncü maddesinde "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz." Ayrıca 8'inci maddesinde "Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır." ibaresi yer almakta olup herkesin eğitim hakkından yararlanmasını sağlar.

➤ **ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ (07.07.2018 TARİH VE 30471 SAYILI) EĞİTSEL**

DEĞERLENDİRME. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademede diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla bu bireylere destek eğitim hizmetleri de sunularak akranlarıyla birlikte tam zamanlı ya da özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak verilen eğitime kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim denir.

➤ **Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği (26.07.2014 tarihli ve 29072 sayılı)** Şehit, harp malûlü ve muharip gazi çocukları, millî sporcu olan çocuklar, özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar ile

08.03.2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 24.05.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu, 03.07.2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamındaki çocukların nakilleri, durumlarını belgelendirmeleri şartıyla kontenjan şartı aranmadan ve ulusal adres veri tabanındaki adreslerine bakılmaksızın istedikleri okula yapılır. Sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle uygulamalı derslere giremeyecek durumda olan öğrenciler, bu durumlarını sağlık kurum ve kuruluşlarından alacakları raporla belgelendirmeleri kaydıyla, rapor süresince bu derslerde raporda belirtilen faaliyetlerden sorumlu tutulmazlar. Dersin özelliğine ve katıldıkları etkinliklere göre değerlendirilerek gerekli yerlerde raporlu oldukları belirtilir.

➤ **Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (07.09.2013 tarihli ve 28758 sayılı)** Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanması ve bu okullarda bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi oluşturulması zorunludur. İlköğretim programını tamamlayan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim alacak öğrencilerin, geçerli “Engelli Sağlık Kurulu Raporu” ve ortaöğretim kademesine yönelik “Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu” doğrultusunda ikamet adresleri, engel durumu ve özellikleri dikkate alınarak Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nin ilgili hükümleri çerçevesinde her bir şubede iki öğrenciyi geçmeyecek şekilde ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmesini sağlar. Ancak beceri/yetenek sınavıyla öğrenci alan okullara yerleştirilecek öğrenciler ilgili okul müdürlüklerince oluşturulan komisyon tarafından kendi aralarında beceri/yetenek sınavına alınır ve başarılı olanların kayıtları yapılır. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin meslek alanı ve dalına yönlendirilmesinde öğrencilerin yetenekleri, sağlık ve engel durumları ile özellikleri dikkate alınır. Bu öğrencilerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) geliştirme biriminin önerisi ve öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonunun kararı doğrultusunda alan ve dal tercihi yapmaları sağlanır. Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı’nda (BEP) yer alan amaçlar esas alınır. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerle özel yetenekli öğrencilere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için okulun bünyesinde destek eğitim odası açılır.

Özel Eğitime İhtiyacı Olan Kişiler Kimdir?

- ✓ İşitme engelli bireyler
- ✓ Görme engelli bireyler
- ✓ Fiziksel engelli bireyler
- ✓ Konuşma zorlukları olan bireyler (Evde konuşulan dilin okulun eğitim dilinden farklı olması öğrenme zorluğu olarak görülmemelidir.)
- ✓ Özel öğrenme güçlüğü olan kişiler
- ✓ Otistik bireyler
- ✓ Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireyler

Hacı Nezire Sarıkamış Ortaokulu Olarak Özel Eğitim Politikamızın temel hedefleri:

- ✓ Özel Eğitim ile ilgili ulusal ve yerel yasaları takip etmek;
- ✓ Her öğrencinin özel eğitim ihtiyaçları için hoş karşılayıcı bir ortam yaratmak;
- ✓ Öğrencilerin özel ihtiyaçlarının erken tespit edilmesini, değerlendirilmesini ve sunulmasını sağlamak;
- ✓ Okul yönetimi, öğretmen, öğrenci ve velileri ile işbirliği içinde özel gereksinimli öğrencilerin sosyal, duygusal ve akademik yönden gelişimlerine destek olmak için gerekli okul ortamını oluşturmak
- ✓ Tüm öğrencilerin okul müfredatının tüm unsurlarına ve değerlendirme politikasına tam olarak erişebilmelerini sağlamak.

BİREYSEL EĞİTİM PLANI (IEP)

Bireysel eğitim planı nedir?

Bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP), özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin kendilerine özgü eğitsel

gereksinimlerini karşılamak üzere uygun eğitim öğretim ortamlarından ve destek eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmasını sağlamak üzere aile, öğretmen ve uzmanların iş birliğiyle hazırlanmış yazılı dokümandır.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin gelişim özellikleri, ihtiyaç, ilgi, yetenekleri ve eğitsel performansı

doğrultusunda öğrenciye özgü olarak hazırlanan bireysel bir eğitim programıdır.

Bireysel eğitim planı neden gereklidir?

- ✓ Herkes engellilik türü ne olursa olsun öğrenebilir.
- ✓ Çocuklar dil, problem çözme, zihinsel süreler, davranışsal özellikler ve öğrenme özellikleri üzerinde çeşitlilik gösterebilirler.
- ✓ Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri birbirinden farklıdır. Bir öğrenci sporda iyi olabilir, ancak sanatta o kadar da iyi değildir. Bireysel eğitim planı, çeşitliliği göz önünde bulundurarak öğrencilerin gelişimlerini desteklemeyi amaçlamaktadır.
- ✓ Müfredatla sınırlanmaksızın, bireysel eğitim planı onlara yaşam becerilerini bağımsız olarak öğrenme fırsatı verir.

BİREYSEL EĞİTİM PLANININ AVANTAJLARI

Öğrenci açısından:

- Öğrencilerin farklı engelleri olduğu için farklı ihtiyaçları belirlenir.
- Öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanacak farklı eğitim aktiviteleri sağlanır.

Aile açısından:

- Okul ve aile arasında dayanışma ve iletişim sağlar.
- Öğrencinin eğitim hakları konusunda karar almada veli katılım hakkını sağlar. - Velinin eğitim sürecindeki görev ve sorumluluklarını açık bir şekilde tanımlar.

Öğretmen açısından:

- Öğrencinin mevcut yeterliliklerini ve eğitimsel ihtiyaçlarını sergiler.
- Farklı eğitim disiplinleri ile iş birliği yapmayı sağlar.
- Öğrencinin eğitim ve değerlendirme sürecini tanımlayan bir kılavuzdur.

SORUMLULUKLAR

Hacı Nezire Sarıkamış Ortaokulunun Sorumlulukları

- ✓ Özel eğitim ihtiyaçları ve farklılaştırılmış eğitimi başarılı bir şekilde uygulamak ve desteklemek için personelin bu konudaki eğitim ihtiyaçlarını karşılamak
- ✓ Özel Eğitim İhtiyacı Olan Öğrenciler olarak belirlenen öğrencilerin ihtiyaçları konusunda personelin farkındalığını arttırmak,
- ✓ Personelin özel öğrencilerle ilgili ulusal ve yerel yasalara uygunluğunu sağlamak,
- ✓ Eğitim ihtiyaçları olan öğrencilerle ilgili ulusal ve yerel yasaları takip etmek

Öğretmenlerin Sorumlulukları

- ✓ İyi karşılayıcı ve güvenli sınıf ortamı hazırlamak
- ✓ Öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçları ve işleyiş düzeylerini değerlendirmek
- ✓ Öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçlarına yönelik eğitim hedeflerini belirlemek,
- ✓ Özel eğitim ihtiyaçlarının öğretimini destekleyen ve kolaylaştıran aktiviteleri yürütmek
- ✓ Özel eğitim ihtiyaçları olan öğrencilerle akranları arasındaki iletişimi sağlamak

- ✓ Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile elde edilen verimliliği değerlendirmek

Ebeveynlerin Sorumlulukları

- ✓ Ebeveynler olarak sorumluluklarını tanımak ve yerine getirmek ve çocuklarının eğitiminde aktif bir rol oynamak,
- ✓ Bireysel eğitim planı geliştirme sürecinde ihtiyaçları iletmek ve bu ihtiyaçlarla ilgili her türlü değişiklik ile okulla iletişim kurmak,
- ✓ Bireysel eğitim planının uygulanmasında aktif rol oynamak

Öğrencilerin Sorumlulukları

- ✓ İstek ve ihtiyaçlarını bireysel eğitim planı hazırlanırken belirtmek
- ✓ Etkinliklere aktif olarak katılmak